

ทักษะการดำรงชีวิต : เสริมสร้างคุณภาพเด็กไทย

LSP 0012

ISBN : 974-477-433-9

พิมพ์ครั้งที่ 1 : กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548

จำนวน 5,000 เล่ม

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย :

ศูนย์บริหารโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

โทร. 0-2280-5564, 0-2280-5567 โทรสาร 0-2281-0828

Website : <http://www.labschools.net>

พิมพ์ที่ : วุฒิวัดมนการพิมพ์ กรุงเทพฯ โทร. 0-2864-7471

คำนำ

ตามที่รัฐบาลได้มีนโยบายและมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน โดยมีเจตนารมณ์ในการสร้างโรงเรียนขั้นดี ให้กระจายอยู่ทุกอำเภอ เป็นต้นแบบบูรณาการปฏิรูปการศึกษา การบริหารจัดการ การให้ประชาชนมีส่วนร่วม และจากภาพความสำเร็จของโครงการได้กำหนดให้มีการพัฒนาคุณภาพนักเรียนโดยมุ่งการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต เป็นส่วนสำคัญประการหนึ่ง ที่จะช่วยให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพท่ามกลางกระแสสังคมโลกปัจจุบันที่มีการแข่งขันอย่างไม่หยุดยั้ง ประกอบกับมีเทคโนโลยีการสื่อสารที่รวดเร็วทันสมัย และวิกฤตทางสังคมต่าง ๆ

ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ศูนย์บริหารโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน จึงได้จัดทำเอกสารแนวทางการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตในโครงการ เพื่อให้ผู้บริหารเห็นแนวการบริหารจัดการ ครูทุกคนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีกรอบแนวทางในการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต ให้นักเรียนมีความสามารถในการจัดการดูแลช่วยเหลือตนเอง การเรียนรู้ทักษะทางสังคม และการจัดการสร้างงานสร้างอาชีพ

ศูนย์บริหารโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และคณะผู้จัดทำ ตลอดจนผู้มีส่วนร่วมทุกท่าน ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจดำเนินการจัดทำเอกสารจนสำเร็จลุล่วง และหวังว่าเอกสารเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ สอนของตอบปณิธานของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่พร้อมจะผลักดันให้นักเรียนทุกคนได้รับการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต เป็นบุคคลที่มีคุณภาพในสังคม และประเทศชาติ

(นางพรนิภา ลิ้มพยอม)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

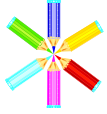

สารบัญ

ตอนที่ 1 : ทักษะการดำรงชีวิต : ภาพความสำเร็จโรงเรียนในฝัน	1
● แผนที่กลยุทธ์โรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน	2
● ภาพความสำเร็จ การเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต	3
● ทักษะชีวิตพื้นฐาน สู่ทักษะการดำรงชีวิต	5
ตอนที่ 2 : การบริหารจัดการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต	13
● การบริหารจัดการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน	14
● แผนการดำเนินงาน การบริหารจัดการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต	17
ตอนที่ 3 : การเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต	21
● คุณภาพระดับช่วงชั้น ทักษะการดำรงชีวิต	23
● คุณภาพระดับช่วงชั้น ทักษะการดำรงชีวิต ด้านการจัดการดูแลช่วยเหลือตนเอง	24
● แนวทางการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต ด้านการจัดการดูแลช่วยเหลือตนเอง	32
● คุณภาพระดับช่วงชั้น ทักษะการดำรงชีวิต ด้านการเรียนรู้	35
● แนวทางการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต ด้านการเรียนรู้	38
● คุณภาพระดับช่วงชั้น ทักษะการดำรงชีวิต ด้านสังคม	42
● แนวทางการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต ด้านสังคม	52
● คุณภาพระดับช่วงชั้น ทักษะการดำรงชีวิต ด้านการจัดการสร้างงาน สร้างอาชีพ	55
● แนวทางการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต ด้านการจัดการสร้างงาน สร้างอาชีพ	59

ตอนที่ 4 : ทักษะการดำรงชีวิตเพื่อรอดพ้นวิกฤตสังคม	63
● พฤติกรรมของเยาวชนที่เป็นวิกฤตสังคมปัจจุบัน	64
● กระบวนการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต เพื่อป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นวิกฤตสังคม	66
● ตัวอย่างพฤติกรรมที่เป็นวิกฤตสังคม และการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต	71
ตอนที่ 5 : ผู้นำ : นำสู่การปฏิบัติ	77
● แนวดำเนินการสำหรับผู้บริหาร	77
● รายชื่อสื่อ / เครื่องมือที่เป็นแหล่งข้อมูล การเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต	83
บรรณานุกรม	88
คณะผู้จัดทำ	89

คำชี้แจง

เอกสารพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นภายใต้โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ประกอบด้วย เอกสารพัฒนาความรู้ความเข้าใจและเอกสารแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนและการจัดการเรียนรู้ รวม 8 เล่ม ได้แก่

- 1** แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน
- 2** การวัดและประเมิน...ภาพความสำเร็จสถานศึกษา
- 3** นวัตกรรมอย่างไร...ให้ถึงฝัน
- 4** สถานฝัน...ด้วยการคิด
- 5** ทักษะการดำรงชีวิต...เสริมสร้างคุณภาพเด็กไทย
- 6** ปฏิรูป...ครูสู่ฝัน
- 7** แนวการจัดการกิจกรรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการค้นคว้า
- 8** สืบสานความเป็นไทย

เอกสารดังกล่าวจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน และโรงเรียนอื่นๆ สามารถศึกษาข้อมูลได้ทั้งจากเอกสารและทางเว็บไซต์ของโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน

ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
ศูนย์บริหารโครงการ “หนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน”